

איזה כלי עם זר יפה
מבית ומחוץ היה מצופה?

א

מה את הקרשים חיבר
ובתוכם בפנים היה עובר?

ב

מה היו במנורה מקושטים
בכל קנה וקנה משוקדים?

ג

מה צריכים מהמזבח להסיר
מדי יום יום ולא להחסיר?

ד

מה שמו בתוך הארון
שיהיה שמור לזיכרון?

ה

על מה היו הקלעים
בעמודי החצר תלויים?

ו

מה קישט את השולחן
ולכתר מלכות הוא סימן?

ז

באיזה בגד היו קבועים
שתיים עשרה אבני המילואים?

ח

כיצד חוברו יחד הראשים
של כל אחד מהקרשים?

ט

מה היו לקרשים מוכנים
כדי שיכנסו לתוך האדנים?

י

מה את הארון כיסה
וממנו הכרובים מקשה?

כ

החידון נערך על ידי ח, כהן לזיכוי הרבים

א' ב' על הפרשה פרשת תרומה

מה היה טרי ומוכן
כל שבוע על השולחן?

ל

מה הייתה למאור
עשויה זהב טהור?

מ

במה צופה מזבח החיצון
עליו הקריבו קורבנות לרצון?

נ

כיצד היו נכפי הכרובים
על הכפורת כולה מוסבים?

ס

קרשי המשכן הבנויים
ממה היו עשויים?

ע

מה הבדיל כעין פרגוד
בין הקודש לקודש מאוד?

פ

באיזה צד במשכן
הניחו את השולחן?

צ

כיצד חיברו את היריעות
לאחר שתפרו להן לולאות?

ק

כיצד היה עשוי המכבר
שבמזבח הנחושת מחובר?

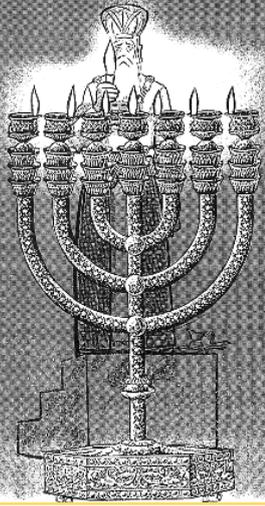
ר

מה יזכו ישראל
כשיעשו מקדש לקל?

ש

מה התבקשו ישראל להתנדן
ונתנו כל אחד ברוחב לב?

ת

אנא!!! אמור פרק תהילים
עבור הר"ך

אהרן בן ברוניה ברוריה שליט"א
לרפוש בתושח"י

"ועשו לי מקדש"

היינו מקריבים קורבנות וזבחים
את הדם למזבח מוליכים
ואת השיריים ליסוד שופכים
את הציפור השני ואת השעיר לעזאזל שולחים
בכל כלי שיר לכבודו משבחים
בשלשה רגלים באים שם ומשבחים
הכהן הגדול נכנס למקום שלא נכנסים מלאכים
ובזכרנו זאת כולנו נאנחים
כל הגבהים שחים
את ריח הקטורת כבר לא מריחים
אין מעריכין ונערכין
על זאת אנו בוכים
ושיח לפנינו שופכים
שיחזירנו להיות כבני מלכים
על שולחנו להיות סמוכים
הרב חיים ברוך נבנצאל שליט"א

[א] "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" (כה-ח)

לכאורה צריך היה הכתוב לומר "בתוכו" – בתוך המקדש? אמנם הביאור "בתוכם" מכוון לבני ישראל שיעשו לי כל אחד מהם מקדש בלבו, מקום להשראת השכינה, כי אז "ושכנתי בתוכם" – בתוך לבו של כל אחד מהם... (אלשיך)
וכן שלפיכך נאמר "וכן תעשו" ואומר רשי "לדורות" – לפי שמקדש כזה בלבו של כל אדם, אפשר לעשותו בכל הדורות, ובכל התקופות... (מלבי"ם)

[ב] בבאר הפרשה להגה"צ ר' אלימלך בידרמן שליט"א מביא בשם הרה"ק בעל הנועם אלימלך זי"ע משל מתוק ששמע מהרה"ק המגיד ממעזריטש זי"ע שאנו רואים בגלות המר הזה שיש בני אדם שזוכים לרוח הקודש בקל הרבה יותר מבימי הנביאים שהיו צריכים הרבה עבודה כדי לזכות לרוח הקודש ונבואה, והעניין בזה יובן במשל למלך רם ונישא שכשהוא במקום כבודו בביתו ובחצירו בפלטיין שלו, ויבוא איזה אוהב למלך וירצה להזמינו לסעודתו בביתו, אז בוודאי יכעוס עליו המלך, כי אין זה כבודו של מלך לצאת מארמונו לבית אחרים, גם אם תהיה הסעודה גדולה עד למאוד, ובלתי אפשרי שיזמין המלך לביתו עד שיכין כל הכנות ויעמיד מליצים ופרקליטים גדולים עד שימצא חן בעיני המלך שיבוא לסעודתו,

אבל כשהמלך נוסע בדרך ורוצה ללון בדרך, אזי כאשר ימצא מקום נקי, באכסניא נקי אף אם בית המלון הוא בכפר, אם הוא רק נקי אזי זה בית מלוננו ללון שם.

והנמשל לדידן, בזמן שבית המקדש היה קיים והייתה שכינת עוזו בבית קדשי הקדשים, אז אם היה אדם רוצה לשאוב רוח הקודש או נביאות היה צריך עבודה גדולה וכו', אבל עתה בגלות המר שגם השכינה הקדושה גלתה עמנו, ובעוונותינו הרבים היא 'נע ונד בארץ' ותשוקתה למצוא מקום דירה לשכון בה, ואם מצאה מקום מנוח נקי, מקום נקי, אדם שהוא רק נקי מעבירות וחטאים, אזי שם 'דירתה', - וא"כ נוראות למדנו שהיום בקל נוכל בדורינו שיבוא הקב"ה לשכון בתוכינו, בתנאי שנטהר עצמנו מן החטאים, וכל הבא ליטהר מעלתו רבה יותר מאשר בימי הנביאים, ודורות האחרונים הם המוכשרים להתעלות בתשובה וטהרת לבב.

ג) "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם"

כתוב בפרשת וירא לאחר עקידת יצחק: "ויקרא אברהם שם המקום ההוא ה' יראָה אֲשֶׁר יִאָמַר הַיּוֹם בְּהַר ה' יִרְאָה" אומר הכלי יקר לפי שנאמר (שמות לד. כג) שֶׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּשָׁנָה יִרְאָה כָּל זְכוּרָךְ אֶת פְּנֵי הָאֱלֹהִים וְשָׂרָאֵל. קרי ביה יראה ויראה היו"ד בצירי לומר שכדרך שבא ליראות כך בא לראות, כך נאמר כאן מזה הטעם יראה ויראה כי הכל ענין אחד.

ונראה שהביאור הוא: שראיה זהו ענין של חיבור, כמו שכתוב (במלכים א' ט-ג) "וְהָיָה עֵינֵי וְלִבִּי שָׁם כָּל הַיָּמִים", שהקב"ה מחובר כל הזמן לבית המקדש, אם כן מתי הקב"ה רואה אותך ומתחבר אליך? בבחינת "כִּי עֵינֶי פְּעֵינִי יִרְאוּ בְּשׁוֹב ה' צִיּוֹן" (ישעיה פ' נב), זהו רק עד כמה שאתה בא לראות אותו כדי להתחבר אליו, היינו לחיות את ה' מולך, שאתה מתנהל אתו כל הזמן, ואז עד כמה שאתה כביכול רואה אותו הוא רואה אותך, וכמו הביאור הידוע על הפסוק "ה' צלך", שהוא כמו הצל שלך לפי מה שאתה אתו, וזהו היופי שהיה בבית המקדש כדרך שאתה בא ליראות כך בא לראות.

וכמוכן שההנהגה המיוחדת הזאת לא נהגה רק בבית המקדש, וכמו שהמלבי"ם מבאר על פי רש"י שמבאר "וכן תעשו", לדורות, שגם היום בזמנינו יש את הבחינה של "כדרך שבא ליראות כך בא לראות".

ד) "ועשו ארון עצי שטים אמתים וחצי ארפו ואמה וחצי רחבו ואמה וחצי קמתו" (כה, י)

הארון הוא הכלי היחיד מכל כלי המשכן שכל מדותיו שבורות ולא שלמות (אורך רוחב וקומה). אורך שטים וחצי אמות, רוחב אמה וחצי, וגובה גם כן אמה וחצי.

ונשאלת השאלה, מדוע כל מדות הארון שבורות הן? אפשר להשיב שהארון שבו מונחים הלוחות ושעליהם כתובות המצוות שעל כל יהודי לקיימן כהלכה, מדות שבורות אלו באות ללמדנו שכדי שיגיע היהודי למדרגה גבוהה בקיום המצוות, עליו להתייגע בלימוד תורה ולשבור את מדותיו הרעות, וידע שכל מה שהוא מתייגע עדיין לא הגיע לשלימות, ועוד הוא בחצי הדרך. מכאן לתלמיד חכם שיהא נכנע ולא נשבר בקרבו. (הגאון ר' נתן אדלר זצ"ל)

ה) ואמרו חז"ל שמקום ארון אינה מן המידה, והיינו: שתלמיד חכם אמיתי שיש בו תורה כשם שהכיל הארון את לוחות הברית, אינו תופס שום מקום, כך הוא לא תופס לעצמו שום מקום אלא הוא כעניו ושפל.

ו) "והיו הכרבים פרשי כנפים למעלה סככים בכנפיהם על הכפפת ופניהם איש אל אחיו"

מרמז על תינוקות של בית רבן שלומדים תורה ומסוככים על כל עם ישראל שלא יאונה להם כל רע, כמו שאמרו חז"ל "אין העולם מתקיים אלא בזכות תינוקות של בית רבן" (צנור המור) (מענינה של תורה)

ז) "ועשית שנים כרבים זהב" (שמות כה, יח)

וברש"י: דמות פראוף תינוק להם. ומקורו מהגמ' בסוכה (ה): ומאי כרוב א"ר אבהו כרביא שכן בבבל קורין לינוקא רביא, והנה "כרובים" מוזכר בתורה גם בפרשת בראשית ו"יגרש את האדם וישכן מקדם לגן עדן את הכרבים ואת להט החרב המתהפכת לשמר את דרך עץ החיים" (בראשית ג, כד) וברש"י מפרש: את הכרובים. מלאכי חבלה. והדבר תמוה: מה הם באמת "כרובים"? תינוקות או מלאכי חבלה???

והתשובה היא: "כרוב" הוא ילד! אלא שעתידי של כל ילד, ייקבע לפי הדרך בה תניח אותו; לכיוון שאליו תצעיד אותו, לשם הוא ילך ויגדל, אם תציב אותו ב"קודש הקדשים", מה נפלא, אבל אם הוא ליד ה"חרב", ייצא ממנו לא אחר מאשר מלאך חבלה.

שם] מספרים שהיה פעם כתה של ילדים שהרבה יצא לרגע מהכיתה ושני ילדים ישבו ולמדו בחברותא, היה ילד אחד שראה שהם לומדים יפה והפריע להם, ובדיוק אז נכנס הרבה וראה זאת, ואמר לו לילד תדע לך שאתה הורס את התמונה הכי יפה של הקב"ה!!! וביאר לו: שהרי מה מלך שם באוצר שלו? את הדבר שהכי חשוב לו, מה שהוא הכי אוהב, ומתלהב מזה... - והנה שהכהן גדול היה נכנס פעם בשנה ביום הכיפורים למקום הכי קדוש, קודש הקדשים, מה הוא היה רואה שם? את הכרובים שהיו פניהם איש אל אחיו, אומר הבעל הטורים כמו שני חברים שנושאים ונותנים בדברי תורה, שזה מה שהקב"ה שם בבית גזניו, שרק זה הוא רוצה לראות, ואת זה אתה ח"ו רוצה להרוס???

ח) "ועשית עליו זר זהב סביב" שלושה זרים הן של מזבח ושל שולחן... של ארון עדיין מונח הוא, "כל הרוצה ליקח, יבוא ויקח". (יומא עב ע"ב)

בספר לולי תורתך מובאת עובדה מאלפת שספר מרן הגרא"מ שך זצ"ל מה המשמעות של "כל הרוצה לקח יבוא ויקח", וכך היה המעשה:

בצעירותי כך אמר שוחח עמי זקן אחד, אודות אחד מגדולי הרבנים בדור, פוסק נודע לתהילה, ואמר: יחדיו למדנו בצעירותינו בשיבתו של הגאון ר' הירש שלעז זצ"ל בעיר קראסון שבפלך קייב, ושם עמנו נער אחד שנפשו חשקה בתורה, אבל מוחו אטום היה ותפיסתו איטית להחריד, והיה מיגע את כל בני הישיבה ומבקש שיבינוהו פשוט בכל סוגיה, בכל שאלה ובכל תשובה, עד שכולם נלאו ממנו. רק אני ריחמתי עליו והשבתי לשאלותיו, סבל טרחתו היה ללא נשוא, משום שכאשר הבינוהו שורה אחת היה מבקש להבינו את השורה הבאה, ולא הניח לי ללמוד.

פקעה סבלנותי, ובקשתי שיניח לנפשי, הלך ממני בפחי נפש, וכליותי יסרוני, הבטתי לראות מה יעשה ואל מי יגש, מסתבר שכולם כבר דחוהו לפני, ראיתו יושב בפינת בית המדרש, כפוף על ספר אחד.

לא יכולתי להתאפק, וקרבתו בלאט לראות מה הוא לומד, ראיתו רוכן על הסידור הפתוח בברכת "אהבה רבה", ושמעתי מתייפח בבקשת "ותן בלבנו להבין", הבנתי שמבקש הוא רחמים שלא יצטרך עוד לבריות, וה' יפקח עיניו במאור תורתו, נכמרו רחמי עליו והושבתיו לצדי, שישאל ככל חפצו. וסיים אותו זקן: "וזה הוא אותו רב גאון שפוסק הלכות- איפה הוא ואיפה אני...". (ומתוק האור)